

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELLENŐRZÉSI IGAZGATÓSÁG IV.

Ikt. szám: EL-4328-535/2026.
Ügyintéző: Kistóth Krisztina
Telefonszám: +36 1 484 9267

Kugler Gyula László

vezérigazgató

BAKONYKARSZT Víz- és Csatornamű Zártkörűen Működő Részvénytársaság

Veszprém

Tárgy: Az „Állami többségi tulajdonban álló gazdasági társaságok megfelelést támogató (compliance) tevékenysége” című elemzés megküldése

Tisztelt Vezérigazgató Úr!

Az Állami Számvevőszék (továbbiakban: ÁSZ) a közelmúltban ellenőrizte 31 köztulajdonban álló gazdasági társaság megfelelést támogató (compliance) tevékenységét az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (továbbiakban: ÁSZ tv.) 29. § (1) bekezdésében foglaltak alapján, amellyel párhuzamosan széleskörű kérdőíves felmérést is végzett.

Az ÁSZ ezen 176 megválaszolt kérdőív alapján készítette el elemzését az **„Állami többségi tulajdonban álló gazdasági társaságok megfelelést támogató (compliance) tevékenysége”** címmel, amely levelem mellékletében található.

Az elemzés elsősorban arra fókuszált, hogy az állami többségi tulajdonban álló gazdasági társaságok vezetői milyen elvárásokat fogalmaztak meg a compliance-szel szemben és ennek mentén hogyan alakították ki és működtették a társaság compliance tevékenységét. Az elemzés összegezte továbbá, hogy a társaságok vezetői a tevékenység kialakítása és működtetése során milyen kihívásokat, nehézségeket azonosítottak.

Az elemzés arra is felhívja a figyelmet, hogy a compliance funkció megerősítésében, valamint a folyamatokba és a szervezeti működésbe való beépülésében kulcsfontosságú a társaságok vezetőinek elkötelezettsége. Ugyanakkor legalább ennyire lényeges, hogy a compliance terület képes legyen valódi hozzáadott értéket teremteni a szervezet számára.

Egyúttal felhívom a figyelmét arra, hogy az e témában folytatott ellenőrzés lezárult, az elkészült „A köztulajdonban álló gazdasági társaságok megfelelést támogató (compliance) tevékenységének ellenőrzése” című számvevőszéki jelentés az ÁSZ honlapján, a <https://www.asz.hu/jelentesek> menüpont alatt érhető el.

Ezúton köszönöm közreműködését a kérdőív kitöltésében és bízom benne, hogy az ÁSZ csatolt elemzését, valamint a honlapon elérhető ellenőrzési jelentés megállapításait és tapasztalatait munkája során hasznosítani tudja.

Budapest, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

Goreczky Gergely
2026-09-21 15:39:52 +0200
ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

Goreczky Gergely
igazgató
Állami Számvevőszék
Ellenőrzési igazgatóság IV.

Melléklet: az „Állami többségi tulajdonban álló gazdasági társaságok megfelelést támogató (compliance) tevékenysége” című elemzés

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

Állami többségi tulajdonban álló gazdasági társaságok megfelelést
támogató (compliance) tevékenysége

a V1183 számú ellenőrzési programhoz készült kérdőív összegzése alapján

2026. szeptember

www.asz.hu

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

Állami többségi tulajdonban álló gazdasági társaságok megfelelést
támogató (compliance) tevékenysége

a V1183 számú ellenőrzési programhoz készült kérdőív összegzése alapján

2026. szeptember

Az elemzőkészítést irányította:

KISTÓTH KRISZTINA ellenőrzésvezető

Az elemzőkészítést felügyelte:

GORECZKY GERGELY ellenőrzési igazgató

Az elemzést készítette:

GÁCSI GYÖRGYI IVETT számvevő

PETRÓ KATALIN vezető számvevő

TAKÁCS REBEKA VIRÁG számvevő

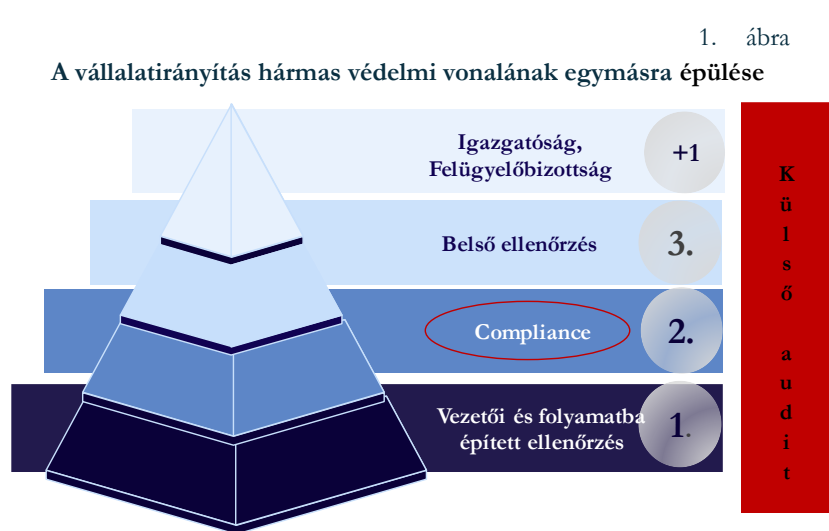
Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-4328-534/2026

Összefoglaló

A compliance¹ – mint megfelelés a jogszabályoknak, belső szabályzatoknak, erkölcsi, etikai, társadalmi normáknak – egyre nagyobb jelentőséggel bír, mivel nem csupán a jogszabályi megfelelés biztosítását szolgálja, hanem hosszú távon stratégiai előnyt is jelenthet a vállalatok számára a jogi és pénzügyi kockázatok csökkentésével, a belső folyamatok hatékonyságának növelésével, a jó hírnév, a bizalom építésével és nem utolsósorban a vállalati kultúra és a munkavállalói elkötelezettség erősítésével. A compliance tevékenység a versenyszféra után megjelent a közszférában is, ahol elsődleges célja a szabályszerű, átlátható és elszámoltatható működés biztosítása, a jogi és pénzügyi szankciók, valamint a korrupciós kockázatok megelőzése.

A köztulajdonban álló gazdasági társaságok szempontjából nagy jelentőséggel bír a 2020. január 1-jével módosult Taktv.² és annak a társaságok belső kontrollrendszerére vonatkozó végrehajtási rendeleteként, a 2020. január 1-jével hatályba lépett Gbkr.³ Ezen előírások szerint a – jogszabályban meghatározott értékhatárokat meghaladó – köztulajdonban álló gazdasági társaságok 2021. január 1-től belső kontrollrendszerük részeként, a második védelmi vonal elemeként kötelesek kialakítani és

Forrás: Kézikönyv alapján, ÁSZ saját szerkesztés

működtetni a compliance funkciót⁴.

Az ÁSZ⁵ az elemzésével arra kereste a választ, hogy a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére kötelezett gazdasági társaságok vezetői⁶ a jogszabályi előírásokkal összhangban gondoskodtak-e az újonnan megjelenő compliance funkció kialakításáról, annak működtetéséről. Az elemzés a 2024. évben a belső

kontrollrendszer kialakítására és működtetésére kötelezett valamennyi, összesen 176 társaság⁷ vezetője által kitöltött kérdőív válaszai alapján készült. Az elemzés során a kérdőívre adott válaszok alátámasztottságát az ÁSZ nem vizsgálta. Az elemzés felmérte a compliance funkciónak – a kialakítás és a 2024. év vonatkozásában – a szervezetben betöltött szerepét és működtetése forrásigényét, valamint, hogy a társaság vezetője milyen elvárásokat fogalmazott meg és milyen nehézségeket tapasztalt a tevékenység kialakítása, működtetése során.

Az ÁSZ áttekintő képet kívánt nyújtani a compliance funkcióról, hiszen a bevezetéstől eltelt időszak tapasztalatai alapján még van tere az alkalmazott, esetenként – az ÁSZ véleménye szerinti – rossz gyakorlatok javításának, a jó gyakorlatok beépítésének.

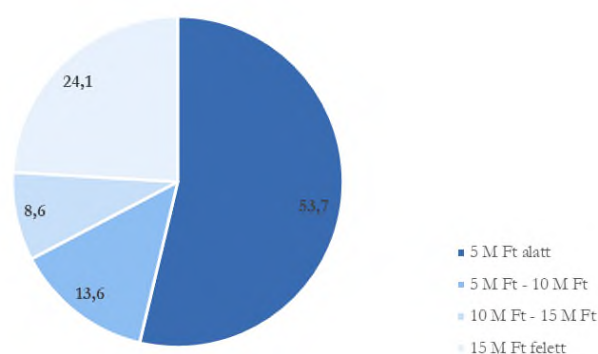
Az elemzés azt mutatja, hogy a kötelező kialakítástól eltelt évek ellenére a compliance tevékenység kialakítása és működtetése kapcsán a társaságok több problémával küzdöttek, a vezetők bizonytalanságról és nehézségekről számoltak be. Az erőforrások engedte keretek mellett nehéz a vezetői elvárásoknak és az erőforrásoknak egyaránt megfelelő, takarékosan működő tevékenységet

biztosítani. Ugyanakkor a jogszabályi előírások teljesítése sem teljeskörű, a vezetőknek további feladataik vannak az előírások szerinti kialakítás és működtetés vonatkozásában. Az elemzés jó gyakorlatként azonosította, hogy a nagyobb cégcsoportok, tulajdonosi joggyakorlók által nyújtott iránymutatás, koordináció nagy mértékben támogatta a társaságok compliance tevékenységének ellátását. Az ÁSZ véleménye szerint hasonlóan támogató szerepet tölthet be a jövőben a jogalkotó a feladat-, hatás- és felelősségi körökre vonatkozó szakmai standardok, iránymutatások kidolgozásával.

A kérdőívre adott válaszok összegzése alapján a társaságok vezetői magas elvárásokkal tekintettek az újonnan bevezetendő compliance funkcióra, ugyanakkor a kialakítás során nehézséget jelentett számukra erőforrásaik szűkössége.

2. ábra

A társaságok megoszlása éves compliance költségeik alapján (%)

Forrás: a kérdőívek alapján ÁSZ szerkesztés

Ezzel összhangban az elemzés azt mutatta, hogy érvényesült a takarékoság elve, a társaságok többsége (68,2%) egy fővel – és az esetek több mint felénél ötmillió forint alatti éves kerettel – biztosította a compliance tevékenység ellátását. Az ötmillió forint éves keret jellemzően a megfelelési tanácsadó⁸ osztott munkakörben⁹ való alkalmazását, megbízását jelentette. A vezetői elvárások magasak voltak, azonban a vezetők többsége a compliance működtetésére alacsony összeget fordított. A társaságok vezetői

többségében a sokszor osztott munkakörben foglalkoztatott megfelelési tanácsadótól várták a vezetői támogatást, a megfelelési kockázatok feltárását, megelőzését, a társaság tevékenységének szabályos és hatékony működéséhez való hozzájárulást, valamint a vagyon védelmét. A vezetők a kialakítás nehézségeként azonosították a fluktuációt, valamint a házon belüli megfelelő végzettség hiányát, ezért a saját munkavállaló helyett több esetben megjelent a feladat külső megbízásos jogviszonyban történő ellátása is (24,4%).

A vezetők ugyanakkor a kialakítás formája tekintetében azonosítottak hátrányokat, miszerint az osztott munkakör esetén csökkenhet a feladatot ellátó munkatárs feladatai elvégzésének hatékonysága. A külső megbízás esetén háttérbe szorulhat a személyes interakció és összességében a dokumentum alapú együttműködés kerül előtérbe. Az ÁSZ véleménye szerint ezen túlmenően az osztott munkakör választása esetén kockázatot jelenthet, hogy az alapfeladatok és a megfelelési tevékenység közötti esetleges összeférhetetlenség miatt a szakmai függetlenség nem érvényesül maradéktalanul. Az elemzés az összeférhetetlenség mellett további lényeges hiányosságokat azonosított a kialakítás során a szervezeti függetlenség és a szabályozottság vonatkozásában.

A vezetők több esetben nehézségként értékelték az új funkció és a társaság egyéb folyamatainak szétválasztását a rendelkezésre álló – sok esetben túl általános és szűkös – szabályozási keretek között. Az elemzés jó gyakorlatként értékelte, amikor a társaság tulajdonosa, tulajdonosi joggyakorlója – mint az MVM csoport és a BVOP – a compliance kialakítása és működtetése kapcsán központi szinten fogalmazott meg iránymutatásokat, elvárásokat, támogatva ezzel az irányításuk alatt lévő társaságokat.

A vezetők visszajelzése a compliance hasznosságát illetően pozitív volt, véleményük szerint a funkció a társaságok mintegy 98,0%-ánál támogatta a szervezet működését. A vezetők véleménye szerint a compliance funkció működtetésével erősödött a vezetői folyamatok kontrollja, megalapozottabbá vált a vezetői döntések előkészítése és a vezetés – a megkérdezettek több mint 95,0%-a esetében – igényelte a megfelelést támogató szervezeti egység véleményét. Mindezek mellett azonban az elemzés feltárta, hogy a jogalkotó által a megfelelésért felelős részére meghatározott feladatokat több esetben a megfelelési tanácsadók nem látták el, de az is előfordult, hogy a rendelkezésre álló compliance szakértelem ellenére a jogszabály által a megfelelési tanácsadóra delegált feladatot tőle eltérő személy végezte.

Az ÁSZ véleménye szerint a kérdőívre adott válaszok alapján még számos terület jelölhető meg, ahol a compliance vonatkozásában további tere van a fejlődésnek. Az elemzés azt mutatja, hogy a vezetők a jogszabályi előírásokat általánosnak, kevésbé gyakorlatiasnak tartják, ezért a társaságok számára hasznos támogatást jelenthetnének az éves compliance munkaterv elkészítését és a napi feladatok koordinálását támogató jogalkotói, vagy tulajdonosi szakmai, módszertani iránymutatások. Az ÁSZ véleménye szerint mind az éves compliance munkaterv, mind az éves compliance jelentés tartalmi követelményeinek jogalkotói meghatározása, esetleg minta sablon kialakítása egyaránt támogatná a társaságok tevékenységét.

A compliance funkció megerősítésében és a szervezeti működésbe, valamint folyamatokba való beépülésében kulcsfontosságú a társaságok vezetőinek elkötelezettsége, ugyanakkor legalább ennyire lényeges, hogy a compliance terület képes legyen hozzáadott értéket teremteni a szervezet számára. A tevékenység hasznosságának felismerése növelheti a társaság által a tevékenységre szánt erőforrások mértékét, amely támogatja a compliance funkció fejlesztését.

1. Az elemzés indokoltsága, célja, módszerei

A compliance szó jelentése magyarul megfelelés vagy megfeleltetés; az előírásoknak, a szabályoknak és az elvárásoknak való megfelelést, valamint a kapcsolódó magatartást foglalja magába. A vállalati compliance egy szervezet tevékenységének és működésének a vonatkozó jogszabályokkal, belső szabályzatokkal, etikai normákkal és szakmai standardokkal való összhangja, amely az elmúlt évtizedekben vált egyre elterjedtebbé és stratégiai fontosságúvá. A compliance jogszabályi megalapozottságának mérföldköveit a 3. ábra mutatja.

3. ábra

Forrás: ÁSZ saját szerkesztés

A compliance a vállalati szféra után egyre hangsúlyosabban megjelent a közszférában is, ahol elsődleges célja a szabályszerű, átlátható és elszámoltatható működés biztosítása, a jogi és pénzügyi szankciók, valamint a korrupciós kockázatok megelőzése. Az Áht.¹⁰ által megteremtett keretekre épülve a Bkr.¹¹ előírásai olyan kontrollkörnyezet felállítását követelik meg a költségvetési szervek vezetőitől, ahol a hangsúly a gazdaságos, hatékony és eredményes feladatellátásra fókuszál, majd az 50/2013. (II.25.) Korm.rendelet¹² előírja a korrupciós veszélyek felmérését és kezelését.

A Gbkr. a – Taktv.-ben meghatározott értékhatárokat elérő – köztulajdonban álló gazdasági társaságok vonatkozásában rögzíti a belső kontrollrendszer kialakításának és működtetésének kötelezettségét, taxatív jelleggel előírja, hogy a belső kontrollrendszer keretében milyen rendszerelemek és folyamatok létrehozásáról kell a köztulajdonban álló gazdasági társaság vezetőjének gondoskodnia, ezzel is elősegítve a társaságok hatékony működését és csökkentve a negatív gazdasági hatások felmerülésének a lehetőségét. A compliance a köztulajdonban álló gazdasági társaságok esetében a Taktv. módosításával és a Gbkr. hatályba lépésével nyert jelentőséget és vált 2021 évtől alkalmazandóvá.

A compliance a belső kontrollrendszer szerves része, a második védelmi vonalat erősíti, proaktívan támogatva a vezetést a szabályos, szabályozott és etikus szervezeti működésben. Alapvető célja annak elősegítése, hogy a szervezet külső és belső tevékenységét tekintve megfeleljen az irányadó jogszabályokban, az általa alkotott belső szabályzatokban foglaltaknak, valamint az erkölcsi, etikai és társadalmi szabályoknak.

A compliance feladata továbbá mindezek betartásának ellenőrzése, az eltérések feltárása, azok jelentése, javaslattétel a feltárt hiányosságok kijavítására, a döntéshozatalhoz szükséges információk megfelelőségének biztosítása, valamint a társaság és a tulajdonos(ok) pénzügyi érdekeinek védelme. (forrás: Irányelv¹³) Így a compliance nemcsak egy egység, egy funkció, hanem egy komplex rendszer, egy olyan szemléletbeli megközelítés kell legyen, aminek a gyakorlatban az egész szervezetben érvényesülnie szükséges.

A compliance a három (védelmi) vonal modell része, annak második szintjén helyezkedik el. A modell egy vállalat irányítási keretrendszer, amely a belső és külső kontrollelemeket rendszerezi. Ezen modell segíti a szervezeteket, hogy beazonosíthassák azokat a szervezeti kereteket és folyamatokat, amelyek a leghatékonyabban támogatják a céljaik elérését és elősegítik az erős vállalatirányítást és kockázatkezelést.

Forrás: Kézikönyv

A compliance témaválasztását indokolja, hogy – a kötelező bevezetésétől eltelt időre tekintettel – kialakításának és működtetésének tapasztalatai már összegezhetők, elemezhetők. Ugyanakkor még van tere az alkalmazott, esetenként – az ÁSZ véleménye szerinti – rossz gyakorlatok javításának, a jó gyakorlatok beépítésének.

1.1. Az elemzés célja

Az elemzés átfogó képet kíván nyújtani a compliance tevékenységnek, mint kontrollfunkciónak a társaságoknál betöltött szerepéről és működéséről.

1.2. Az elemzés fókuszkérdései

- A társaság vezetője hogyan alakította ki és működtette a társaság compliance tevékenységét?
- A kialakításra és működtetésre hatással volt-e a társaságok ágazati besorolása, feladatellátásának sajátossága, a szervezet tevékenysége, esetleg struktúrája?
- A compliance a szervezeten belül hogyan töltötte be szerepét, alakította ki szervezeti kereteit?
- Milyen pénzügyi vonzata volt a compliance tevékenység kialakításának?
- A társaság vezetője milyen elvárás(oka)t fogalmazott meg a kialakított compliance-szel szemben?
- Milyen nehézségekbe ütköztek a társaságok a compliance kialakítása során?

1.3. Az elemzéssel érintett időszak

A compliance tevékenység kialakítása tekintetében a kialakítással érintett év, a működtetése vonatkozásában a 2024. év.

1.4. Adatforrás

Az elemzés 176 társaság első számú vezetője által kitöltött kérdőív adatait dolgozta fel. Az ÁSZ a Taktv. alapján a 2024. évben a compliance kialakítására és működtetésére kötelezett társaságok vezetőjét kérte fel a kérdőív kitöltésére, az elemzés készítéséig beolvadt és megszűnt társaságokat figyelmen kívül hagyva.

A compliance kialakítási és működtetési kötelezettség legalább két feltétel együttes teljesülése esetén áll fenn:

*mérlegfőösszeg > 600 millió forint
éves nettó árbevétel > 1 200 millió forint
átlagosan foglalkoztatottak száma > 100 fő*

Forrás: Taktv. 7/J.§ (1) bekezdés

1.5. Az elemzés módszere

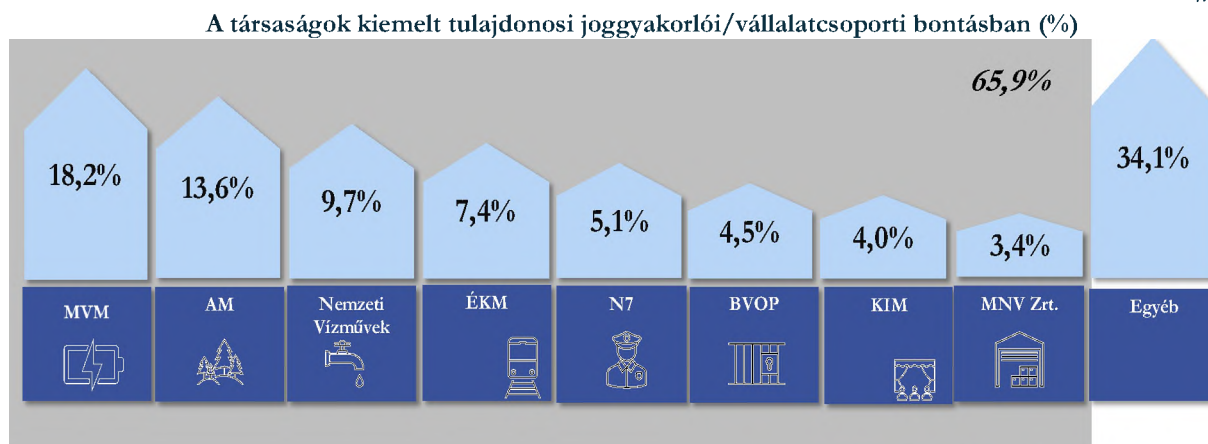
A kérdőív többségében jogszabályi előírásokon alapuló kérdéseket tartalmazott a compliance kialakításáról, működtetéséről és a működtetés forrásigényéről, valamint a vezető ezen

tevékenységgel szembeni elvárásairól, a compliance kialakításának és működtetésének nehézségeiről, továbbá a terület vezetői megítéléséről. A kérdőív kérdései a szervezeti és funkcionális függetlenség kialakításán túl a compliance funkció működtetésére is kiterjedtek. Ennek keretében kérdés irányult a munkaterv meglétére, az ellenőrzésekről, a feltárt megfelelési hiányosságokról és a hiányosságok megszüntetése érdekében vállalt intézkedésekről vezetett nyilvántartásokra, a vezetői nyilatkozat összeállításában való részvételre, továbbá a végrehajtott feladatokról készített éves beszámolóra. A kérdőív a compliance tevékenység teljesítményének, hatásának mérésére is rákérdezett. A kérdésekre adott válaszok alátámasztottságát az elemzés nem ellenőrizte.

Az elemzés vizsgálta, hogy a compliance tevékenység kialakítására és működtetésére hatással volt-e a társaság mérete, ágazati besorolása, feladatellátásának sajátossága, tulajdonosi joggyakorlója, a szervezet tevékenysége, vagy struktúrája. A társaságokat méretük alapján, a 2004. évi XXXIV tv.¹⁴ rendelkezéseit alapul véve kis-, közép- és nagyvállalkozás csoportokba soroltuk. (Az elemzett társaságok között nem volt mikrovállalkozás.) A 2004. évi XXXIV tv. ugyan nem alkalmazható azon gazdasági társaságokra, amelyekben az állam vagy az önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdoni részesedése külön-külön vagy együttesen eléri, vagy meghaladja a 25,0%-ot, azonban a besorolás jól alkalmazhatónak bizonyult az elemzés eredményeinek bemutatására. Kisvállalkozásnak minősült a társaság, amelynek munkavállalói létszáma 50 főnél kevesebb és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 M eurónak megfelelő forintösszeg volt. Középvállalkozás az a társaság volt, ahol az összes munkavállalói létszám 250 főnél kevesebb és az éves nettó árbevétel legfeljebb 50 M eurónak vagy a mérlegfőösszege legfeljebb 43 M eurónak megfelelő forintösszeg és meghaladja a kisvállalkozási értékhatárt. A középvállalkozásnál nagyobb társaságok nagyvállalkozás besorolást kaptak.

Az elemzés célja volt az ágazatokra vagy cégcsoportokra jellemző sajátosságok azonosítása, ezért vizsgálta a kiemelt tulajdonosi joggyakorló/vállalatcsoporti¹⁵ jellemzőket. A társaságok kétharmada (65,9%-a) a 4. ábra szerinti tulajdonosi joggyakorlókhoz, mint kiemelt tulajdonosi joggyakorlókhoz/vállalatcsoportokhoz, a fennmaradó 34,1% további, több mint 30 joggyakorlóhoz (ezek közé tartozott az MNB¹⁶, BM¹⁷, KKM¹⁸, DMÜ Zrt.¹⁹, Magyar Posta Zrt., HM²⁰, NGM²¹, OKFŐ²², Szerencsejáték Zrt., HUN-REN²³) tartozott.

4. ábra

Forrás: OPTEN adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

1.6. Az elemzés jogalapja, kapcsolódás az ÁSZ feladatköréhez

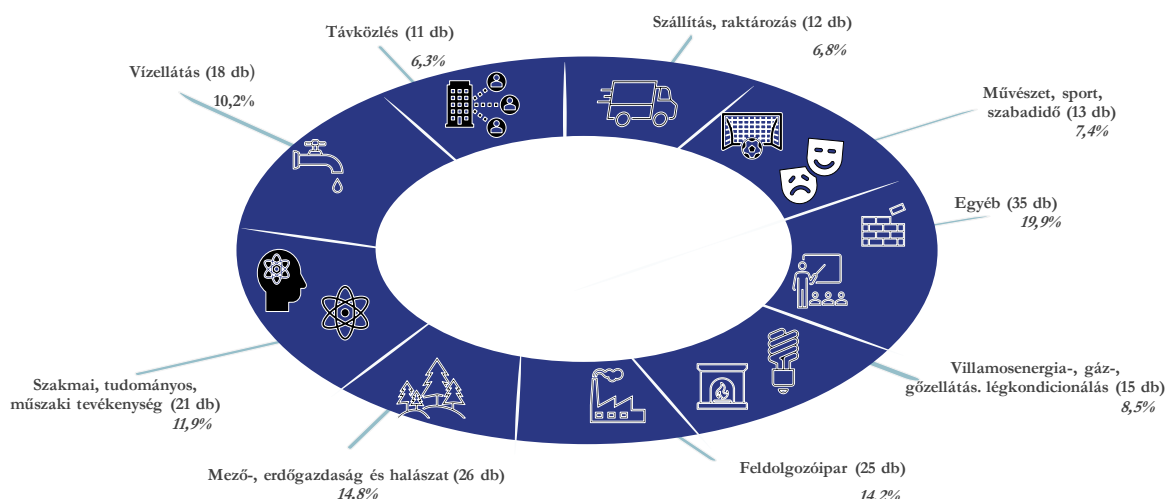
Az ÁSZ az ÁSZ tv.²⁴ 1. § (3) és az 5. § (4) bekezdéséhez kapcsolódóan vizsgálja a társaságok compliance tevékenységének kialakítását és működtetését, továbbá az 5. § (13) bekezdés értelmében az ÁSZ feladatkörében elemzéseket és tanulmányokat készíthet.

2. Az elemzett társaságok bemutatása

A Taktv. alapján a compliance kialakítására és működtetésére kötelezett társaságok által ellátott (köz)feladatok sokrétűek, amelyet a társaságok **ágazati besorolásának** széles skálája mutat. Megtalálhatóak a feldolgozóipar, a mezőgazdaság mellett az oktatás, a pénzügy, a távközlés és a villamosenergia területén tevékenykedő gazdasági társaságok az 5. ábra szerinti bontásban. Az ábrán a db a társaságok darabszámát, a % az ágazatba tartozó társaságok arányát jelzi db szám alapján. A kis elemszámú, egyéb – mint adminisztratív tevékenység, ingatlanügyletek, építőipar, kereskedelem, oktatás és pénzügyi tevékenység – ágazatokba 35 társaság tartozott.

5. ábra

2024. évben a Gbkr. hatálya alá tartozó társaságok ágazati besorolás szerinti bontása

Forrás: OPTEN adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

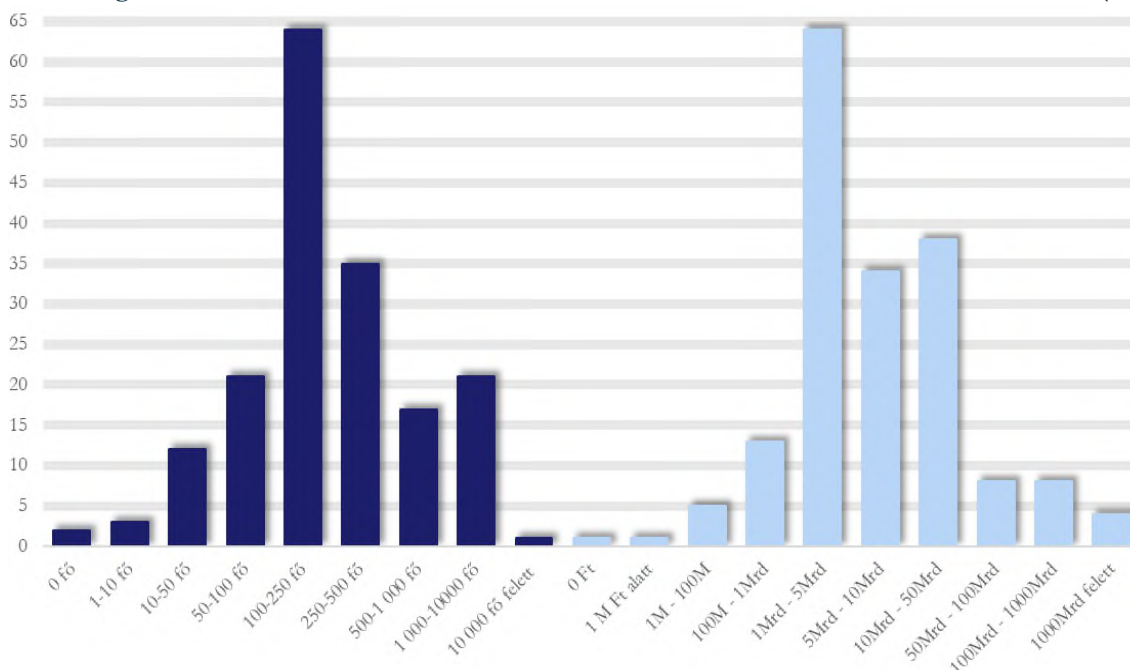
A két legnagyobb csoport a feldolgozóipar (14,2%), valamint a mező-, erdőgazdaság és halászat (14,8%) volt. A feldolgozóiparon belül megtalálható volt a légi jármű javítás, a seprű- és kefégyártás, a műszaki textiláru gyártása, a lábbeligyártás, a nyomdai tevékenység, a háztartási és egészségügyi papírtérmekek gyártása, valamint a parkettagyártás. A feldolgozóiparban kiemelt szerepet játszott a hét társaságot tömörítő – a 2021. évben alapított – nemzeti védelmi ipari szektorban működő N7 Zrt.²⁵, valamint a négy társaságot tulajdonosi joggyakorlóként – középírányító szervezetként – irányító BVOP²⁶. A mező-, erdőgazdaság és halászat terület kiemelt szereplői az AM²⁷ irányítása alatt álló erdőgazdaságok voltak. A társaságok 11,9%-a szakmai, tudományos műszaki tevékenységet végzett, mint mérnöki tevékenység és műszaki tanácsadás, üzletviteli, üzletvezetési tanácsadás, humán kutatás, kísérleti fejlesztés, továbbá számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tevékenység. A társaságok 10,2%-a – a Nemzeti Vízművek²⁸, mint tulajdonosi joggyakorló irányítása alá tartozóként – vízellátási tevékenységet végzett, míg 8,5%-uk – az MVM csoport²⁹ tagjaként – többségében villamosenergia szolgáltatást nyújtott. A társaságok fennmaradó mintegy 20,0%-ának felét a

művészeti, sport, szabadidős, szállítási, raktározási és távközlési tevékenységet végző társaságok képezték.

Az elemzett társaságok tevékenységükhöz igazodva különböző **méretűek**. A társaságok mintegy fele nagyvállalati kategóriába sorolandó. Az **árbevétel** és a **létszám adatok** alapján képzett csoportokba tartozó társasági darabszámot a 6. ábra mutatja.

6. ábra

A társaságok száma a 2024. évi munkavállalói létszám és a 2024. évi árbevétel szerinti bontásban (db)

Forrás: OPTEN adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A társaságok mindösszesen 118 ezer főt foglalkoztattak. A társaságok több mint a fele (56,3%) 100 és 500 fő közötti munkavállalót foglalkoztatott, ugyanakkor az elemzett csoportban – a munkavállalói létszám tekintetében – jelentős különbségek azonosíthatók. Egy ipari park üzemeltetéssel foglalkozó projektársaság és egy erőmű üzemeltető társaság nem rendelkezett bejelentett munkavállalóval, míg egy a belföldi és nemzetközi vasúti személyszállítási szolgáltatások nyújtásáért felelős társaság több, mint 30 ezer fő bejelentett munkavállalót foglalkoztatott.

A társaságok a 2024. évben együttesen 10 412 Mrd Ft árbevételt realizáltak. A legtöbb társaság (36,4%) árbevétele 1 és 5 Mrd Ft között alakult, míg a társaságok további 19,3%-a 5 és 10 Mrd Ft, és 21,6%-a 10 és 50 Mrd Ft közötti árbevételt ért el. Ugyanakkor szélsőségesen magas és alacsony árbevételű társaságok is voltak. Egy üzletviteli és egyéb üzletvezetési tanácsadással foglalkozó társaság a 2024. évre vonatkozóan árbevételt nem realizált és egy a KKM irányítása alatt működő, befektetésösztönzéssel foglalkozó társaság 2024. évi árbevétele nem érte el az 1 M Ft-ot. Ugyanakkor négy társaság 2024. évi árbevétele meghaladta az 1 000 Mrd Ft-ot, ebből három társaság a villamosenergia szektorban, egy a szerencsejáték, sportfogadás területén tevékenykedett.

A társaságok 2024. évi nettó árbevételének mintegy 90,0%-át három tulajdonosi joggyakorló/vállalatcsoport társaságai adták, az MVM csoport (32 társasággal), az ÉKM³⁰ (13 társasággal), valamint a Szerencsejáték Zrt. (2 társasággal).

3. A compliance kialakításával és működtetésével szemben támasztott vezetői elvárások

A megkérdezett vezetők elvárásai négy fő csoportba voltak sorolhatók. Megjelent a normatív megfelelés igénye mellett az integritás és szervezeti kultúra erősítése, a kockázatalapú irányítás alkalmazása, valamint a gazdálkodási és pénzügyi felelősség erősítése, amely biztosítja a rendelkezésre álló erőforrások átlátható, hatékony és fenntartható felhasználását. Az elvárásokat részletesen a 7. ábra mutatja be.

7. ábra

A vezetők compliance-szel szemben megfogalmazott – kialakításkori – elvárásai

Forrás: A kérdőívre adott válaszok alapján ÁSZ szerkesztés

A vezetők felismerték a normatív megfelelés kiemelt szerepét, így a compliance funkció kialakításával és működtetésével kapcsolatos elvárásaik fókuszba elsősorban – a vezetők több mint 80,0%-a esetében – a szabályozási környezetnek való megfelelés biztosítására helyeződött. A jogsabályoknak való megfelelésen túl – a vezetők mintegy 40,0%-a – célként fogalmazta meg – a Gbkr., az Irányelv és a Kézikönyv³¹ előírásaival összhangban – a szervezeti kultúra fejlesztését és a kockázatalapú gondolkodás erősítését. A vezetők mintegy 10,0%-a az átlátható és szabályozott folyamatok kialakításán túl elvárta a költséghatékony működtetés támogatását.

4. A compliance funkció kialakítása és a működtetés pénzügyi vonzata

A compliance tevékenység kialakítására kötelezett társaságok többsége 2020. év során, de legkésőbb 2021 első negyedév végére kialakította a compliance tevékenység szervezeti és szabályozási kereteit, a megfelelési tanácsadók kijelölése megtörtént. A jogalkotó által preferált több megfelelési tanácsadóból álló megfelelést támogató szervezeti egységet jellemzően a nagyvállalatok hozták létre. A kis- és középvállalkozások a compliance funkciót főképpen egy fős létszámmal alakították ki. A társaságok 53,7%-ánál megjelenő éves 5 M Ft alatti költségvonzat azt jelentette, hogy a megfelelési tanácsadókat főképpen nem teljes munkaidőben, hanem osztott munkakörben alkalmazták, vagy bízta meg. Az elemzéssel érintett időszakban számos, lényeges hiányosság került azonosításra a szervezeti függetlenség és a szabályozottság vonatkozásában, amelyek megszüntetéséhez 35 társaság esetében további intézkedések szükségesek.

A vezetők arról számoltak be, hogy a compliance funkció kialakítása során elsősorban az erőforrás-kezelés, a szervezeti integrációs nehézségek és a módszertani bizonytalanságok mentén ütköztek akadályokba, a szakmai támogatás hiánya rendszerszintű kihívást jelentett számukra.

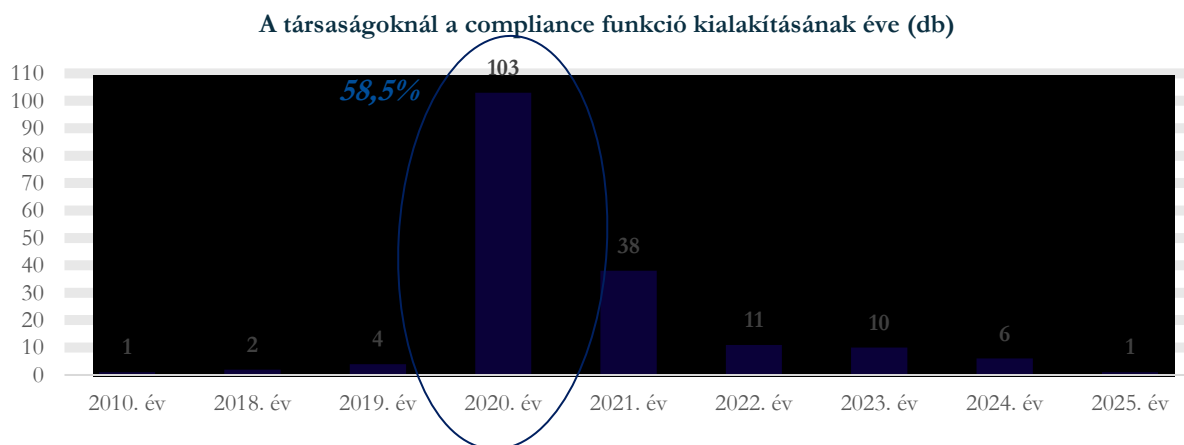
A Taktv. módosítását követően a társaságok 96,0%-a esetében a compliance funkció egy újonnan kialakítandó feladatot jelentett. Ugyanakkor a tevékenység jellege – a tulajdonosi kör – egyes területeken a compliance kialakítását már korábban is megkövetelte. A 2020. év előtt kialakított compliance funkciókat a hét érintett társaság tevékenysége indokolta, mivel olyan feladatokat láttak el – mint a légiforgalmi szolgáltatás, mobilfizetési rendszer üzemeltetés, atomerőmű üzemeltetés, országos közúthálózat fenntartása és üzemeltetése –, amelyek fokozott jogszabályi megfelelési követelményeket támasztottak.

A Taktv. 2020. január 1-jei módosításával egyidejűleg, annak végrehajtási rendeleteként lépett hatályba a Gbkr., amelyben foglaltak újszerűsége miatt a jogalkotó 2021. január 1-jéig adott lehetőséget a köztulajdonban álló gazdasági társaságok részére a jogszabály teljeskörű alkalmazására.

Forrás: Kézikönyv

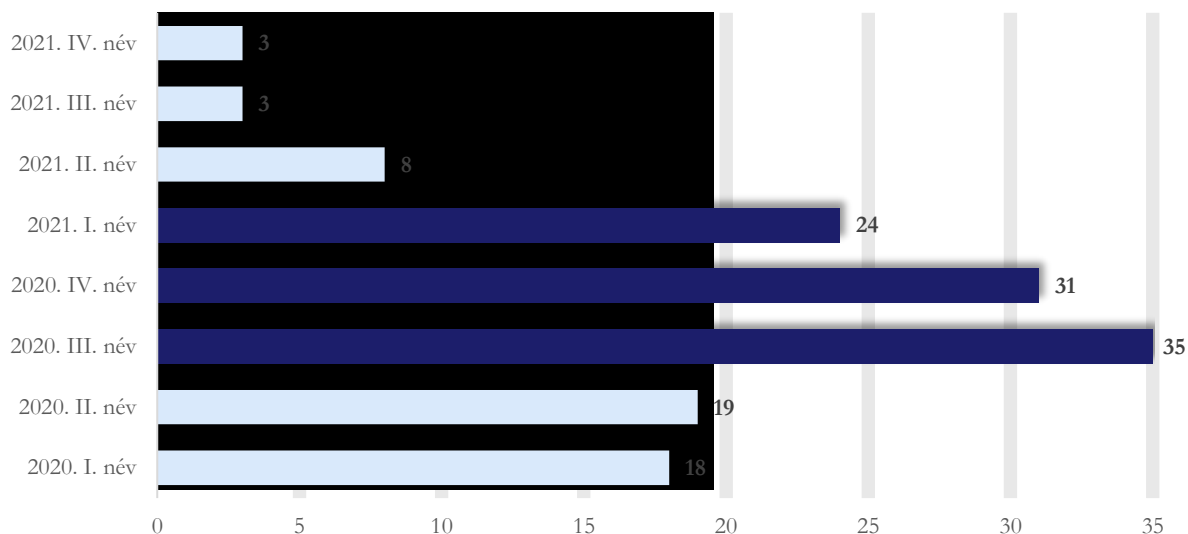
A társaságok 58,5%-a 2020. évben alakította ki a compliance funkciót és megkezdte annak működtetését. A társaságok 9,1%-a (16 társaság) a Taktv. előírásai ellenére késve (a kialakítási kötelezettség fennállását követő egy, kettő esetleg három évvel később) alakította ki a compliance funkciót. Egy társaság ügyvezetője – nyilatkozata alapján – a compliance funkciót csak 2025 júliusától alakította ki. A compliance funkció kialakításának évét a 8. ábra mutatja be, míg a 9. ábra a 2020. és 2021. évek vonatkozásában a negyedéves bontást szemlélteti.

8. ábra

Forrás: Kérdőívre adott válaszok alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A társaságoknál a compliance funkció kialakításának negyedéve 2020. és 2021. években (db)

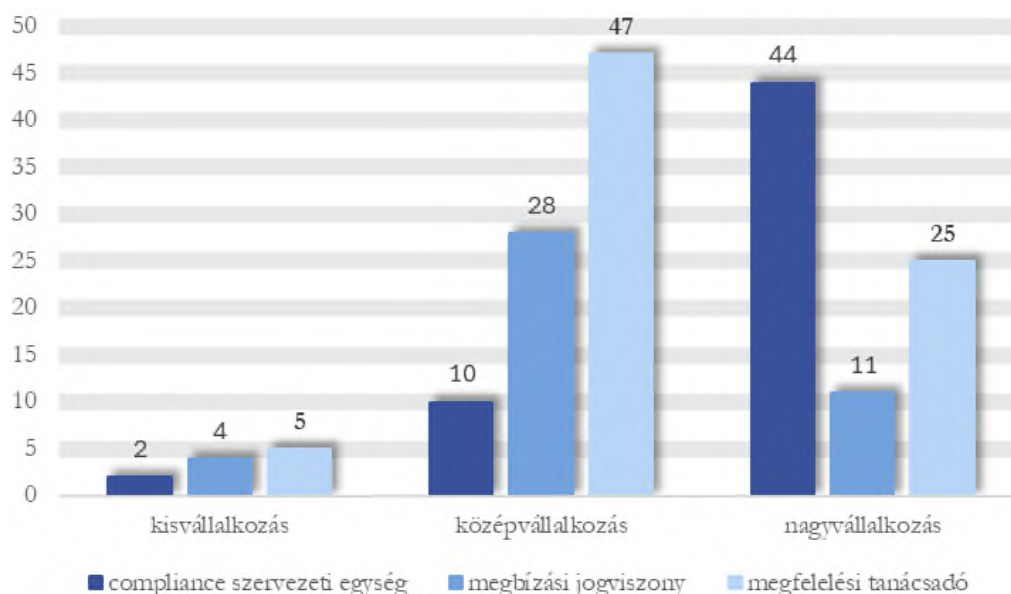
Forrás: Kérdőívre adott válaszok alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A Gbkr. 9. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a jogalkotó elsődleges szándéka a megfelelést támogató önálló szervezeti egység létrehozására irányult. Amennyiben a társaság hitelt érdemlően igazolta a tulajdonosi joggyakorlónak, hogy a megfelelést támogató szervezeti egység kialakítása a társaság számára tevékenységének természete, mérete és összetétele alapján aránytalan terhet jelent, akkor a jogszabály lehetőséget biztosított egy személy megfelelési tanácsadó kijelölésére. A jogszabály további lehetőségként kínálta fel a megfelelési feladatok ellátásának külső, megbízási jogviszonyban történő biztosítását. A jogszabály a compliance funkció osztott munkakörben, munkakörökben történő kialakításának megvalósíthatóságáról nem rendelkezett, ezzel a megoldás lehetőségét sem zárta ki.

A társaságok vezetőinek mintegy harmada (32,0%) – a jogalkotó elsődleges szándéka szerint – a compliance funkciót egy újonnan létrehozott, több munkavállalót foglalkoztató szervezeti egységgel alakította ki. A szervezeti egységek létszáma kettő és 15 fő között változott, átlagosan 3,4 fő volt. **Az elemzett társaságok kétharmada (68,0%) egy fővel biztosította a megfelelési tevékenység ellátását.** Az egy főt az esetek 35,3%-ában külső megbízási szerződés keretében foglalkoztatták, míg 64,7%-ában – belső humánerőforrásból – munkaviszony keretében töltötték be a munkakört.

Az elemzés vizsgálta a kapcsolatot a compliance kialakításánál alkalmazott működési modell és a társaság mérete között. Az elemzett társaságok – a munkavállalói létszám, az árbevétel és a mérlegfőösszeg alapján – főképpen a nagy- (45,4%) és középvállalkozási (48,3%) csoportba tartoztak. A társaságok fennmaradó 6,3%-a kisvállalkozás volt. Megállapítható – ahogy azt a 10. ábra mutatja –, hogy a társaság mérete hatással volt a compliance tevékenység kialakításakor választott működési modellre.

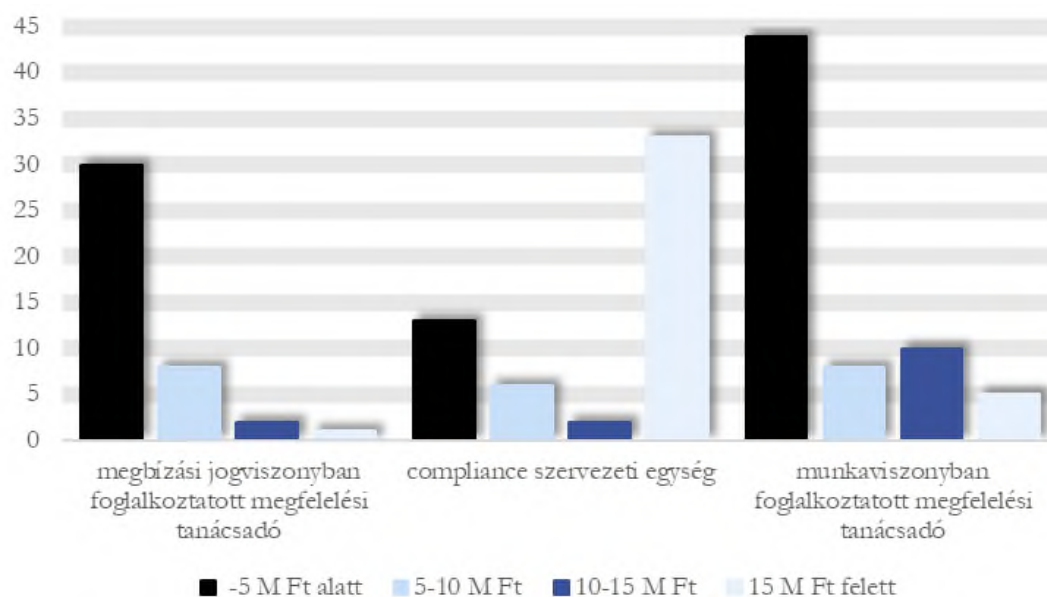
A társaságok megoszlása a compliance választott működési formája és a társaság mérete alapján (db)

Forrás: Kérdőív válaszai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A társaságok méretének növekedésével nőtt a több megfelelési tanácsadóból álló megfelelést támogató szervezeti egységet létrehozók száma, ez a forma a nagyvállalkozások között került túlsúlyba. Ezzel szemben, mind a kis-, mind a középvállalkozások döntően egy fő megfelelési tanácsadóval biztosították a compliance funkció ellátását. Továbbá az egy fő foglalkoztatásán belül mindkettő csoportban magasabb volt az alkalmazásban, mint a megbízási szerződéssel foglalkoztatottak aránya.

A társaságok megoszlása a kialakított compliance funkció 2024. évi pénzügyi vonzata és a kialakítás formája alapján (db)

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A **compliance funkció működtetésének 2024. évi pénzügyi vonzatát nagymértékben meghatározta a kialakításhoz választott forma.** Míg a megfelelési tanácsadókból álló megfelelést biztosító egység éves költsége jellemzően meghaladta a 15 M Ft-ot, addig az egy fő megfelelési tanácsadó éves költsége leggyakrabban az 5 M Ft alatti érték volt, amely osztott munkakörben történő feladatellátásra utal.

Az elemzés azt mutatta, hogy az osztott munkakörben saját alkalmazottkénti foglalkoztatás járt a legkisebb költségvonzattal, ez a forma volt a leggyakoribb a kis- és középvállalkozások csoportjában.

A compliance tevékenység költségének és a társaság árbevételének összevetése jól mutatta, hogy a **2024. évi nettó árbevétel növekedésével nőtt a compliance funkció kialakítására fordított összeg is.** A társaságok vezetői a compliance funkció kialakítására a 10 Mrd Ft-ot meghaladó 2024. évi nettó árbevételtől már egyre nagyobb arányban költöttek 10 M Ft felett. Az egy fő megfelelési tanácsadó helyett egy megfelelést támogató szervezeti egység létrehozása csak a 100 Mrd Ft feletti éves árbevételt meghaladó társaságok esetében került túlsúlyba.

A társaságok megfelelést támogató szervezeti egységeinek mintegy 86,0%-a szervezetileg közvetlenül az első számú vezetőnek alárendelve végezte feladatát, a Gbkr., az Irányelv és a Kézikönyv előírásainak megfelelően.

A társaságok 13,0%-ánál az első számú vezető helyett a gazdasági, a jogi, vagy a beszerzési igazgatóhoz tartozott az újonnan kialakított compliance tevékenység. Ezen 23 érintett társaság többsége (82,6%-a) 100 fő feletti munkavállalót foglalkoztatott, és kilenc társaság az MVM csoport tagja volt, ahol szervezetileg a compliance egységet a jogi igazgató, illetve osztályvezető irányítása alá rendelték.

A társaságok vezetői a compliance kialakításakor teljeskörűen biztosították, hogy a megfelelést támogató szervezeti egység vezetője, illetve a megfelelési tanácsadó – a Gbkr. -ben foglaltaknak megfelelően – a társaság vezetőjének és/vagy a felügyelőbizottságnak tartozzon jelentési kötelezettséggel. A működtetett compliance egységek mintegy 59,0%-a az első számú vezetőnek, 16,0%-a a felügyelőbizottságnak és 25,0%-a az első számú vezetőnek és a felügyelőbizottságnak együttesen tartozott jelentéstételi kötelezettséggel.

A létrehozott compliance egységek vezetői, illetve a kijelölt megfelelési tanácsadók – a kérdőívre adott válaszok alapján – rendelkeztek a Gbkr. 9. § (3) bekezdésben előírt végzettséggel, szükséges szakmai gyakorlattal.

Egy szervezet kialakításának alapfeltétele a feladatok és hatáskörök meghatározása és szabályzatban történő rögzítése. A szabályozás kijelöli a szervezeti egység vagy funkció feladatait, felelősségi körét, a társaságon belül elfoglalt helyét, szerepét, valamint alá- és fölérendeltségi viszonyait, továbbá meghatározza a tevékenység

A terület függetlenségének biztosítása érdekében a szervezeti egységet úgy kell elhelyezni a szervezetrendszeren belül, hogy az közvetlenül az első számú vezetőnek vagy vezető testületnek legyen alárendelve, és ne legyen alá-főlérendeltségi viszonyban más területekkel. Továbbá rögzíteni szükséges, hogy a megfelelést támogató szervezeti egység vezetője csak a gazdasági társaság első számú vezetőjének és a felügyelőbizottságnak tartozik jelentési kötelezettséggel.

Forrás: Kézikönyv

A Kézikönyv előírása szerint a compliance funkciók szabályozása megbízási szerződés, munkaköri leírás, szervezeti és működési szabályzat vagy egyéb belső szabályzat, esetleg nevesítetten compliance szabályzat keretében is történhet.

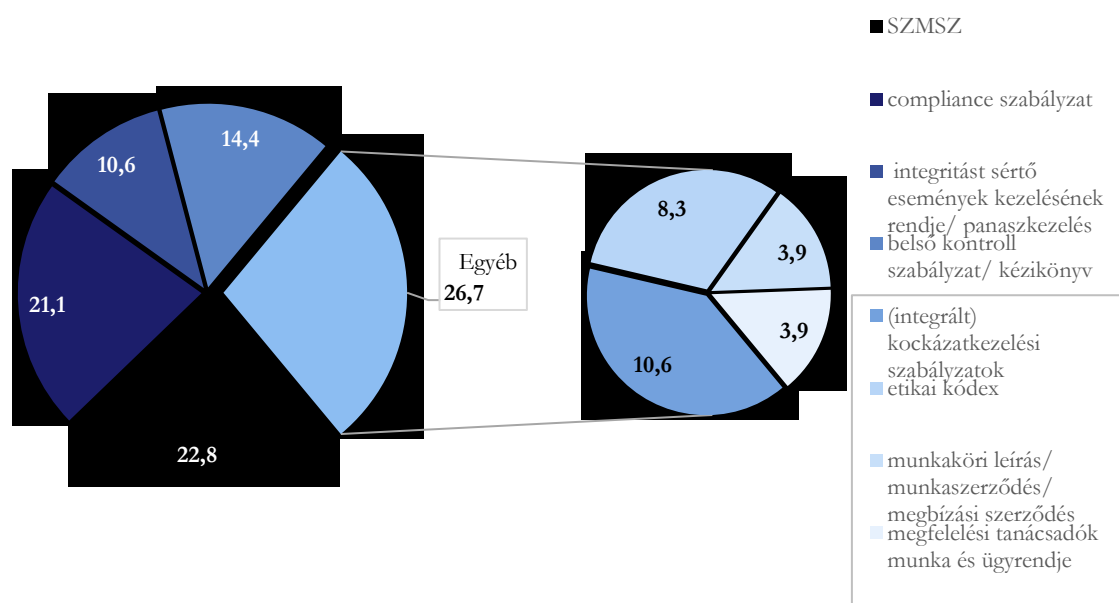
Forrás: Kézikönyv

más személyekkel, szervezeti egységekkel való kapcsolódását és elszámoltathatóságát. A Gbkr. 4. § (1) bekezdés c) pontja előírása alapján a társaság vezetőjének feladata a kontrollkörnyezet keretében a feladat- és hatáskörök kialakítása. A Kézikönyv több dokumentumot is megnevez, amelyben a társaság a compliance funkciójának szabályozását rögzítheti. A társaságok vezetőinek többsége – 92,6%-a –, a compliance funkció feladatait és hatáskörét meghatározta. A vezetők 7,4%-a (13 társaság) – többségében a 100 és 500 fő közötti munkavállalói létszámú, erdőgazdálkodási tevékenységet folytató társaság – nem gondoskodott a megfelelést támogató szervezeti egységre, illetve a megfelelési tanácsadóra vonatkozóan az ellátandó feladatokat, hatásköröket, funkciót is tartalmazó belső szabályzat kialakításáról. Ezáltal nem volt biztosított a felelősségi, hatásköri viszonyok és feladatok egyértelmű meghatározása, elhatárolása, sem a compliance funkciót ellátó személy, sem a társaság más szervezeti egységei, munkavállalói számára, amely megnehezítette a tevékenység végzését.

A társaságok vezetőinek 92,6%-a a compliance funkció feladatait és hatáskörét többségében az SZMSZ-ben, illetve a compliance szabályzatban határozta meg, de jellemző volt a belső kontroll szabályzat, kézikönyv, továbbá az integritást sértő események kezelése eljárásrendje keretében történő szabályozás is. A feladatokat és hatásköröket rögzítő szabályzatok típusainak megoszlását a 12. ábra mutatja be.

12. ábra

A megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó feladatait, funkcióját rögzítő szabályzatok (%)

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A kiemelt tulajdonosi joggyakorlók/vállalatcsoportok esetén megfigyelhető, hogy az AM és a BVOP irányítása alatt álló, valamint az MVM csoportba tartozó társaságok esetében egyértelmű a központi szinten való szabályozás megjelenése. A BVOP irányítása alatti társaságok a megfelelést támogató szervezeti egység, illetve a megfelelési tanácsadó feladatait, funkcióját a belső kontroll kézikönyvben, továbbá a megfelelési tanácsadók munka- és ügyrendjében, az AM irányítása alatti társaságok többségében az SZMSZ-ben, míg az MVM csoport tagjainak többsége compliance szabályzatban rögzített.

Vezetői elvárások és tapasztalatok:

A compliance funkcióval szembeni vezetői elvárások magasak voltak a kérdőívben adott válaszok alapján. A vezetők elvárták, hogy a compliance támogatást, segítséget nyújtson számukra, megelőzze, feltárja és korrigálja a célok elérését akadályozó eseményeket (kockázatokat). Továbbá a belső kontrollrendszer részeként hozzájáruljon ahhoz, hogy a társaság a tevékenységét szabályosan és

hatékonyan folytassa, biztosítva a vagyon védelmét, és mindezekről pontos, időbeni információkat nyújtson. Ezzel szemben a funkció kialakításakor a vezetők véleménye szerint az erőforrások korlátozottak voltak, szűk kereteket biztosítottak, így a megvalósítás esetenként nem felelt meg az elvárásoknak.

Erőforrás-korlátok és szervezeti megoldások

A vezetők mintegy 40,0%-a (72 fő) jelezte, hogy a compliance funkció kialakítását a szűkülő erőforrások jelentősen befolyásolták. A takarékoság szem előtt tartásával a társaságok a compliance tevékenységet osztott munkakörben, illetve külső megbízási jogviszonyban történő feladatellátással alakították ki.

A vezetők véleménye szerint az osztott munkakörben való feladatellátás hátrányként jelent meg a hatékonyság csökkenésének kockázata.

A külső megbízási jogviszonyban történő feladatellátás esetén problémát jelentett az információáramlás nehézsége, a dokumentumalapú szakmai együttműködés előtérbe kerülése és ezzel egyidejűleg a személyes interakció háttérbe szorulása.

Kilenc vezetőnek problémát jelentett a funkció kialakítása, mivel alacsony munkavállalói létszámmal és szűkös erre a célra fordítható költségvetéssel rendelkeztek, nem állt rendelkezésre szervezeten belül a megfelelő végzettségű munkavállaló. A belső humán erőforrásból történő kiválasztás esetén a szűkös erőforrások és képzettség hiánya mellett kettő vezetőnek kihívást jelentett az összeférhetlenségi elvek érvényesítésének biztosítása is.

A bevezetés és integráció nehézségei

A vezetők mintegy egynegyede (46 fő) számára nehézséget jelentett az új rendszer bevezetése, a szervezeti működési folyamatokba történő integrálása a munkavállalók és a vezetők részéről megjelent bizalmatlanság miatt.

Egy vezetőnek kihívást jelentett a társaság méretéhez és működéséhez illeszkedő compliance rendszer létszámának és formájának meghatározása.

Szabályozási és módszertani hiányosságok

A vezetők mintegy 10,0%-a (14 fő) jelezte, hogy a Gbkr. -ben, az Irányelvben, illetve a Kézikönyvben meghatározott compliance feladatok számos esetben túl általánosak. A visszajelzés szerint hiányoztak az egyértelműen meghatározott feladat-, hatás- és felelősségi körök; az egységes – akár ágazati sajátosságokat is rögzítő – szakmai standardok, iránymutatások; a belső kontrollrendszer működtetésével kapcsolatosan megosztott jó gyakorlatok; és az éves terv elkészítését és a napi feladatok koordinálását támogató iránymutatások.

5. A compliance funkció működtetése

A compliance működtetésének lényegi dokumentuma a megfelelési tanácsadó éves jelentése az elvégzett feladatairól. Őt társaságnál ezen éves jelentés hiánya, főképp, hogy az együtt járt az éves munkaterv hiányával is, az ÁSZ véleménye szerint nem teszi lehetővé a compliance tevékenység tervezett és tényleges feladatainak átlátható nyomon követését, az eredmények objektív értékelését.

A társaságok compliance tevékenységének szakmai tartalma nagyon eltérő volt. A vállalatcsoport vagy tulajdonosi joggyakorló szervezeti compliance-t támogató tevékenységének pozitív eredményét az elemzés több területen is azonosította. Ugyanakkor az elemzés több, nem szabályszerű gyakorlatot is feltárt, amelyek megszüntetésére további lépésekre lesz szükség. A compliance funkció által ellátandó feladatok egy része minden évben ismétlődő, ezért, ha a compliance tevékenység erre nem terjedt ki, akkor a társaságok nem feleltek meg a jogszabályi előírásnak. Ilyen hiányosságok voltak a belső szabályzatok véleményezésének, az integrált kockázatkezelés koordinálásának, a belső kontrollrendszer működéséről szóló vezetői nyilatkozat előkészítésének elmulasztása vagy a jogszabályi előírás szerinti visszaélés-bejelentő rendszer működtetésének hiánya. Olyan eset is előfordult, hogy a társaság nem használta ki a rendelkezésére álló compliance szakértelmet, annak ellenére, hogy a társaság kijelölt megfelelési tanácsadóval rendelkezett, a dedikáltan compliance feladatokat a megfelelési tanácsadótól eltérő munkavállaló vagy külső megbízott feladataként határozták meg.

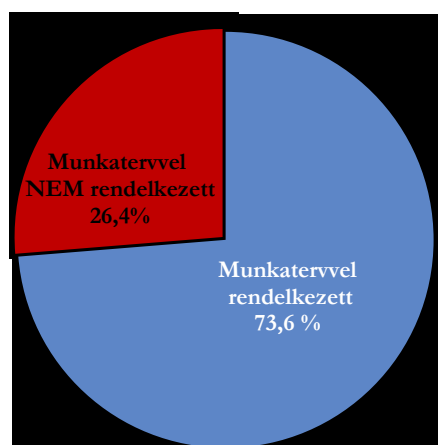
A vezetők – a kérdőív szerint – a compliance szervezetbe való beépülését időigényes folyamatként értékelték, ugyanakkor azt az oktatások nagy mértékben tudták támogatni.

5.1. Éves munkaterv

Az éves munkaterv készítésének kötelezettségét a Gbkr. nem rögzíti, azonban az Irányelv – amely alkalmazását a Gbkr. előírja – a megfelelést támogató szervezeti egység feladatai között említi az éves megfelelési munkaterv készítésének lehetőségét és annak végrehajtását. Az Irányelven túl a munkatervet a Kézikönyv is említi, amely szerint a terület által elkészített, soron következő üzleti évre vonatkozó munkaterv szükséges a terület önálló költségvetésének, és ezen keresztül függetlenségének a biztosításához.

Annak ellenére, hogy jogszabály alapján nem volt kötelező – mint a 13. ábra mutatja – a társaságok megfelelésért felelős vezetőinek 73,6%-a rendelkezett az éves feladatokat rögzítő munkatervvel. Megfigyelhető volt, hogy a munkaterv hiánya kiemelkedően három tulajdonosi joggyakorló körét érintett. Az AM irányítása alatt álló 10, többségében mezőgazdaság, erdőgazdálkodás területén tevékenykedő; a BM irányítása alatt álló – többségében a feldolgozóiparban érintett – öt; illetve a Nemzeti Vízművek irányítása alatti öt vízellátási tevékenységet végző társaság megfelelést támogató szervezeti egységének vezetője, illetve megfelelési tanácsadója nem készítette az éves feladatai ellátására vonatkozóan munkatervet.

A 2024. évi munkaterv rendelkezésre állása (13. ábra)

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

5.2. Éves jelentéstételi kötelezettség

Az éves jelentéstételi kötelezettséget a társaságok 96,0%-ának compliance egysége teljesítette. A fennmaradó 4,0%-nál (hét társaság) nem állt rendelkezésre – a megfelelésért felelős által – a vezető és a felügyelőbizottság részére készített éves jelentés. A hét társaságból – a kérdőív indoklása részében rögzítettek alapján – kettő, az N7 Zrt. tulajdonosi joggyakorlása alatt álló társaságnál a 2024. évben nem volt betöltve a megfelelést támogató pozíció, egy társaság esetén kialakítás alatt volt a funkció, egy az MNB³²-hez tartozó társaság esetében a compliance tevékenység eredményeit a belső ellenőrzési jelentések és a vezetői beszámolók tartalmazták, egy társaság megjegyzése alapján az éves jelentési kötelezettség csoportszinten biztosított lehetőség volt, egy esetben a compliance átkerült a tulajdonosi joggyakorlóhoz és egy társaság az éves jelentés hiányát nem indokolta.

A megfelelésért felelős feladatai teljesítéséről évente legalább egyszer jelentést készít az első számú vezető és a felügyelőbizottság részére.

Forrás: Gbkr. 10.§ (2) bekezdés

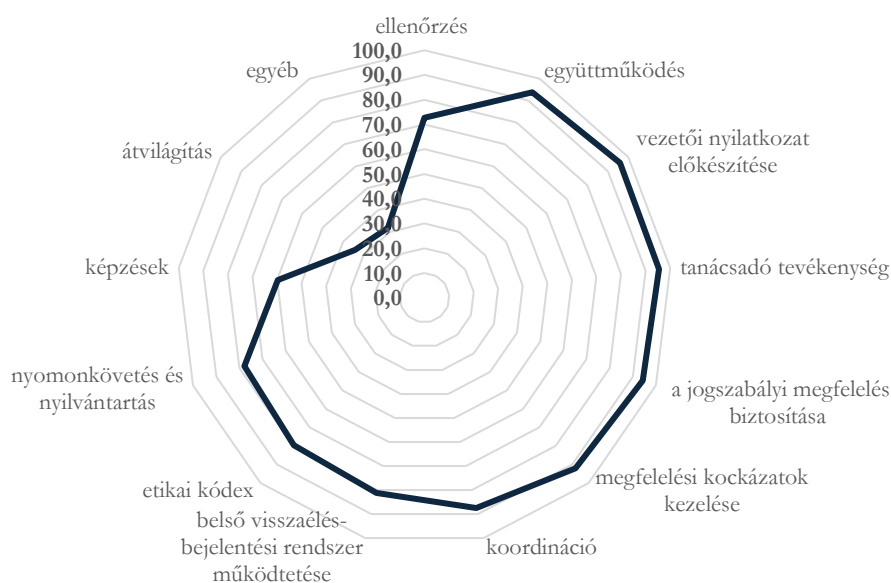
Az éves jelentést nem készítő társaságokból öt az éves feladatai ellátására vonatkozóan munkatervvel sem rendelkezett, amely nehezítette a feladatellátás átláthatóságát és elszámoltathatóságát. **Az éves jelentés és a munkaterv együttes hiánya a compliance tevékenység működtetésének hiányára utalhat.**

5.3. A compliance funkció által ellátott feladatok

A Gbkr. rögzíti a megfelelésért felelős/a megfelelést támogató szervezeti egység feladatait, amelyet az Irányelv és a Kézikönyv példálózó jelleggel tovább részletez. A feladatok között vannak minden évben végrehajtandók (például a jogszabályi megfelelés, belső szabályzatok véleményezése, integrált kockázatkezelés, részvétel a belső kontrollrendszer működéséről szóló vezetői nyilatkozat elkészítésében), de vannak olyanok is, amelyek az adott évben nem feltétlenül merülnek fel (például nem érkezik panasz), illetve egyes feladatok ütemezése a megfelelési tanácsadó/a megfelelést támogató szervezeti egység kompetenciája (például képzések).

14. ábra

A compliance funkció által végzett feladatok és azok aránya (%)

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

Az elemzett társaságok körében a kérdőívre adott válaszok alapján a leggyakrabban végzett feladatok voltak a belső kontrollrendszer éves vezetői nyilatkozat előkészítésében való részvétel, a tanácsadói tevékenység, a jogszabályi megfelelés biztosítása, valamint a belső ellenőrzéssel és a külső ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet végzőkkel való együttműködés.

A kérdőívre adott válaszok alapján a társaság méretének növekedésével – kiemelten a 100 és 1 000 fő közötti foglalkoztatotti létszámú és az egy és 100 Mrd Ft közötti árbevételű társaságok esetében – szélesebb volt az ellátott feladatok skálája.

A jogszabályoknak és a belső előírásoknak való megfelelés biztosítása céljából **a társaságok 94,3%-ánál megjelent a belső szabályzatok véleményezése és mintegy 88,0%-ánál a kontrollkörnyezet kialakításával és az integrált kockázatkezeléssel kapcsolatos koordináció,** ezzel elősegítve, hogy a társaság külső és belső tevékenységét tekintve megfeleljen az irányadó jogszabályoknak és az általa alkotott belső szabályzatoknak.

Tíz társaság – a jogszabályi előírás ellenére – nem jelölte meg a belső szabályzatok véleményezését, mint a 2024. évben ellátott feladat, ebből kettő esetben a compliance pozíció nem volt betöltve, egy esetben kialakítás alatt volt.

A társaságok 12,5%-ánál a compliance nem végzett a kontrollkörnyezet kialakításával, valamint az integrált kockázatkezeléssel kapcsolatos koordinációs feladatokat, ezáltal nem felelt meg a jogszabályi előírásnak. Ezen társaságok vonatkozásában – az ágazati besorolást tekintve – kiemelkedik a feldolgozóipar (öt), a mező- és erdőgazdaság (öt), valamint a vízellátás (három) szereplővel. A mező- és erdőgazdálkodással foglalkozó társaságok az AM, a vízellátással foglalkozók a Nemzeti Vízművek és a feldolgozóiparban tevékenykedők a BM irányítása alatt álltak.

A compliance feladata többek között a szabályok betartásának ellenőrzése, az eltérések feltárása, azok jelentése és javaslattevés a feltárt hiányosságok kijavítására. A társaságok többsége ezen ellenőrzési tevékenysége keretében többek között ellenőrzéseket folytatott összeférhetetlenség (72,7%) és adatvédelem (60,2%) témában.

A kiemelt tulajdonosi joggyakorlók/vállalatcsoportok esetében megfigyelhető volt, hogy az irányításuk alatt álló társaságok többsége esetében a megfelelést támogató szervezeti egységek/megfelelési tanácsadók összeférhetetlenségi és adatvédelmi témában folytattak le ellenőrzéseket, ezzel is hozzájárulva a szervezeten belüli etikus, átlátható és szabályszerű működés biztosításához, a jogi és reputációs kockázatok minimalizálásához. A két téma közül bár nem számottevően, de nagyobb arányt képviselt az összeférhetetlenség területén végrehajtott ellenőrzések száma. Megfigyelhető volt, hogy az MVM csoport minden tagja végzett összeférhetetlenségi, míg az ÉKM irányítása alatti társaságok több mint 90,0%-a adatvédelmi témában ellenőrzést.

A megfelelést támogató szervezeti egység, illetve a megfelelési tanácsadó feladatai elvégzése során számos területtel (pl.: jog, humánpolitika, minőségbiztosítás, belső ellenőrzés) kell, hogy együttműködjön, ezek közül a szervezet hatékony és szabályszerű működéséhez alapvető fontosságú **a compliance és a belső ellenőrzés közötti együttműködés, amely az elemzett társaságok 93,8%-ánál működött.** A fennmaradó 6,2% esetében – 11 társaság – a két védelmi

Bár a compliance és a belső ellenőrzés nem egy védelmi vonalhoz tartoznak és függetlenségük megőrzése is kulcsfontosságú, azonban e két egység közötti együttműködés jelentős szinergiákat teremthet a kockázatkezelésben és a szervezeti irányításban.

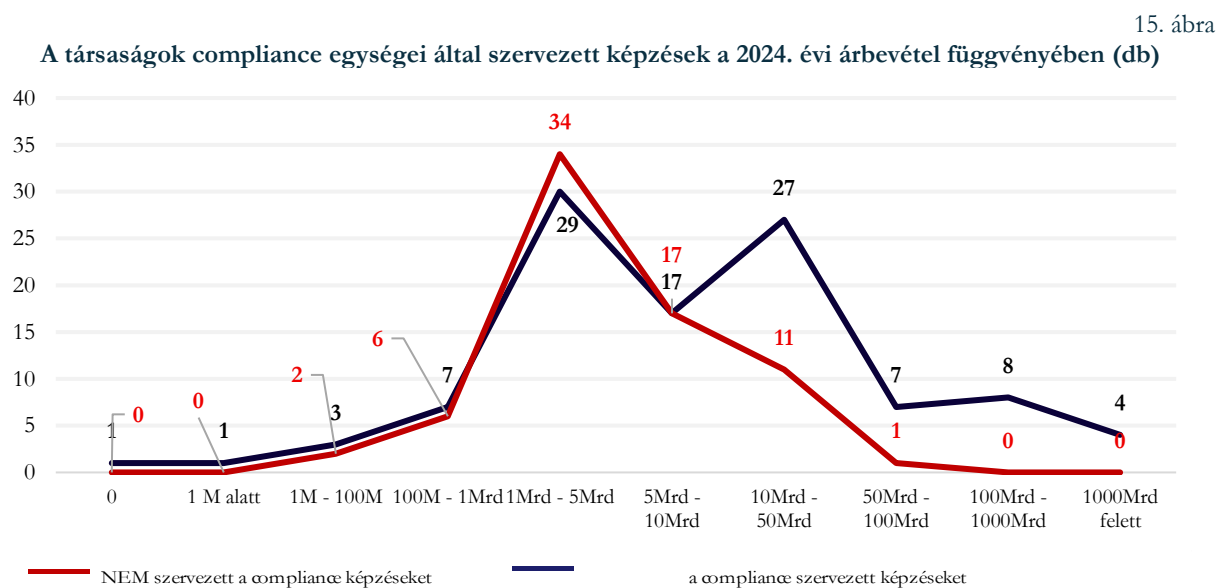
Forrás: ÁSZ megfigyelésműködés

vonallal közti együttműködés nem volt biztosított. A 11-ből kettő társaság esetében a compliance funkció a 2024. évben nem volt betöltve, egy esetben kialakítás alatt volt, kettő társaság jelzése szerint nem merült fel az együttműködés szükségessége, egy esetben az együttműködés biztosítása a minőségirányítási terület feladatkörébe tartozott. A fennmaradó öt esetben a társaság az együttműködés hiányát nem indokolta.

A társaságok 73,3%-a esetében a compliance funkció biztosította a külső ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet végzőkkel való együttműködést. Az együttműködés meglétében a munkavállalók száma és a 2024. évi árbevételének nagyságrendje nem volt meghatározó. A kérdőív kérdéseire adott válaszok alapján kirajzolódik, hogy néhány kiemelt tulajdonosi joggyakorlóhoz – mint AM, ÉKM, N7 Zrt., Nemzeti Vízművek – tartozó társaságnál a hatósági együttműködés rendszeresen megjelenő feladat volt.

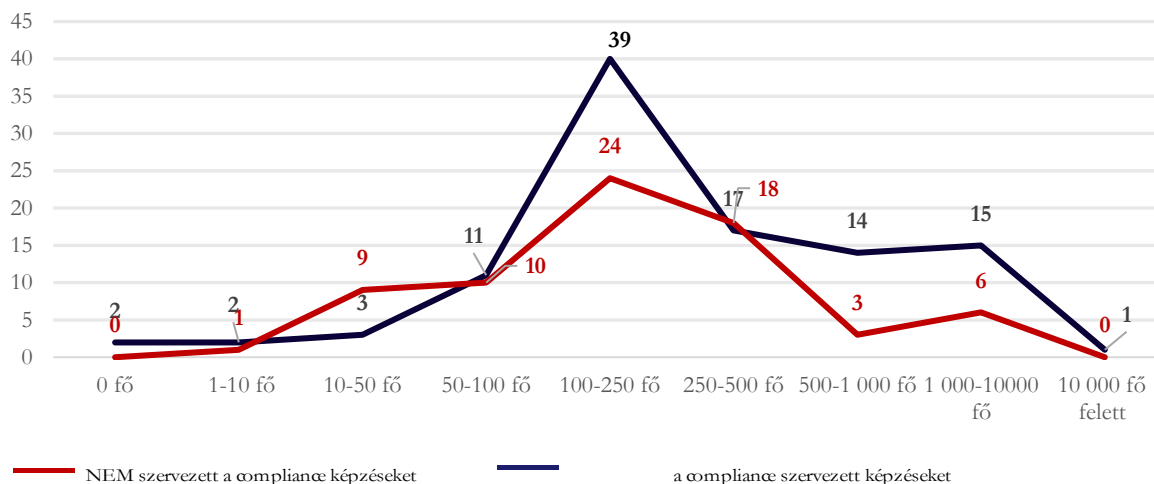
A társaságok megfelelést támogató szervezeti egységeinek/megfelelési tanácsadóinak mintegy háromnegyede biztosította a külső és belső ellenőrzések javaslataira, illetve a megfelelésbeli hiányosságok feltárása érdekében tett intézkedések nyomon követését, ezzel támogatva, hogy a társaság – az átláthatóságot növelve – proaktívan kezelhesse a megfelelési kockázatokat, a vezetői felelősség érvényesüljön, és a szervezet kontrollrendszere ténylegesen és nem csak formálisan működjön. Az intézkedések nyomon követésének hiánya 39 társaságnál jelent meg, amelyek többsége 100 és 500 fő közötti foglalkoztatottal, valamint 1 Mrd Ft és 5 Mrd Ft közötti árbevétellel rendelkezett. A társaságok ágazati besorolásukat tekintve több mint 15,0%-ban a vízellátás, 20,5%-ban a szállítás, raktározás területén tevékenykedtek. Hat társaság a Nemzeti Vízművek irányítása alatti, vízellátással foglalkozó társaság volt.

A compliance tevékenység része a compliance tudatosság fejlesztése, a terület elfogadottságának növelése, a visszajelzések fogadása és értékelése, ezért fontos a compliance **képzési tevékenysége**. A 15. és 16. ábra mutatja be a képzést szervező és nem szervező társaságok darabszámát a 2024. évi éves árbevétel, majd a munkavállalói létszám függvényében.

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A társaságok compliance egységei által szervezett képzések a létszám függvényében (db)

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

Az elemzés azt mutatta, hogy a társaságok 40,6%-ánál a megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó nem szervezett képzéseket. A képzések hiánya az alacsony munkavállalói létszám és árbevétel esetén jellemzőbb volt.

A társaságok létszám és 2024. évi árbevétel adatainak növekedésével, azaz a társaság méretének növekedésével nőtt az **oktatásokat, képzéseket** szervező társaságok száma. A képzések hiánya leginkább a 10-50 fő, illetve a 250-500 főt foglalkoztató társaságok csoportjában volt kimutatható, ahol a társaságok mintegy felénél a compliance nem szervezett és nem tartott oktatást, annak ellenére, hogy ezen tevékenység kulcsszerepet játszhat abban, hogy a munkavállalók megértsék és betartsák a vonatkozó jogszabályi előírásokat, belső szabályzatokat és etikai normákat.

A kiemelt tulajdonosi joggyakorlói/vállalatcsoporti oldalról általánosságban elmondható, hogy az AM és a Nemzeti Vízművek irányítása alatti társaságok, azaz az erdőgazdálkodási (15 társaság) és a vízellátási (10 társaság) tevékenységet végző társaságok a 2024. évben többségében nem szerveztek képzéseket, nem tartottak oktatást.

A Gbkr. rögzíti, hogy a megfelelésért felelős feladata a jogszabályoknak történő szervezeti megfeleléssel kapcsolatos intézkedések vonatkozásában a **társaság első számú vezetőjének folyamatos támogatása**, ezen feladatokat a társaságok compliance egységeinek több mint 95,0%-a végezte. A fennmaradó 5,0%-ba tartozó nyolc társaság közül – a kérdőív indoklása részében rögzítettek alapján – háromnál a compliance funkció nem volt betöltött vagy kialakítás alatt állt, míg egy társaság vezetője nem igényelte a compliance tanácsadói tevékenységet a 2024. évben, a fennmaradó négy társaság kérdőívre adott válasza indoklást nem tartalmazott.

A compliance kockázatok felmérése egy strukturált folyamat, amely a szervezetre vonatkozó jogszabályok, belső irányelvek, ágazati sajátosságok és etikai normák be nem tartásából eredő lehetséges veszélyeket azonosít és értékeli.

Forrás: ÁSZ megfogalmazás

A társaságok több mint 90,0%-a esetében megtörtént a **compliance kockázatok feltárása**, kezelése, amely lehetőséget teremtett a kontrollkörnyezet továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatok megfogalmazására. A compliance kockázatokat 14 társaság nem mérte fel, közülük kettő esetében a 2024. évben nem volt betöltve a compliance pozíció, egy esetben a compliance funkció kialakítás alatt volt. A compliance kockázatok felmérésének hiánya egy kivétellel az 500 fő munkavállaló alatti létszámmal rendelkező társaságot érintette. A társaságok közül négy – az AM irányítása alatt – erdőgazdálkodással, illetve halászattal foglalkozó társaság volt.

A társaságok több mint 88,0%-a kialakította és működtette a **visszaélés-bejelentési rendszerét** (whistleblowing), amely segítheti a törvénysértő, etikátlan vagy nem megfelelő viselkedés feltárását. A rendszert kialakították és a rendelkezésre állás biztosított volt, habár több társaság esetében bejelentés nem történt. Három társaság a visszaélés gyanús eseményekre vagy kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadását és a kivizsgálásával kapcsolatos feladatokat a compliance helyett külső ügyvédi („bejelentővédelmi ügyvédi”) megbízási szerződéssel teljesítette. Egyes esetekben a rendszert más szervezet működtette, így egy társaság esetében e feladatot megbízási szerződéssel külső megbízott társaság látta el, és volt olyan társaság, ahol a működtetés a számviteli igazgató feladata volt. Az MVM csoportba tartozó társaságok esetében a visszaélés-bejelentési rendszert a jogszabályi megfelelésen túl az ISO 37100³³ irányítási rendszer elvárásaival összhangban működtették.

A bejelentővédelmi rendszer kialakítási és működtetési szabályait a Gbkr., a belső visszaélés-bejelentési rendszer létrehozását a Panasztörvény³⁴ rögzíti, amely a rendszer létrehozását és működtetését kötelezően előírja minden – hatálya alá tartozó – legalább 50 főt foglalkoztató társaság számára. Az elemzett társaságok 90,0%-a legalább 50 főt foglalkoztatott, ennek 9,4%-a (15 társaság) nem alakította ki a bejelentővédelmi rendszert. Egy kivételtől eltekintve ezen társaságok 500 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztattak és a társaságok fele a 2024. évben 1 Mrd Ft és 5 Mrd Ft közötti árbevételt realizált.

A compliance funkció egyik alapvető feladata, hogy a mindennapi működés során biztosítsa az etikai normák és a vonatkozó jogszabályok betartását, amelynek keretében a társaságok 80,7%-a ellátta az **etikai kódexhez kapcsolódó feladatokat**. Egy-egy társaság esetében nem a compliance szervezeti egység/tanácsadó, hanem a humánpolitikai osztály, illetve a jogtanácsos látta el az etikai kódexhez kapcsolódó feladatokat.

Megfigyelhető, hogy az AM irányítása alatti erdőgazdálkodással foglalkozó gazdasági társaságok több mint 40,0%-a, a Nemzeti Vízművek irányítása alatti vízellátással foglalkozó társaságok mintegy 20,0%-a esetében a compliance nem foglalkozott az etikai kódexhez kapcsolódó feladatokkal.

A szervezeten belül létre kell hozni olyan mechanizmusokat, amelyek képesek a korrupciós kockázatokra vagy eseményekre irányuló közvetlen bejelentések, valamint a központi bejelentő védelmi rendszerbe érkezett bejelentések alapján történő hivatalos megkeresések fogadására, feldolgozására és belső kivizsgálására, valamint a bejelentőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés megelőzésére.

Forrás: ÁSZ megfogalmazás

Az etikai kódexhez kapcsolódó feladatok jellemzően annak előkészítése és kialakítása, majd jóváhagyást követően annak bevezetése (kommunikáció, oktatás, nyilatkoztatás), értelmezési támogatás, etikai incidensek vizsgálata, elemzése.

Forrás: ÁSZ megfogalmazás

A belső kontrollrendszer éves vezetői értékelés előkészítési kötelezettségének az elemzett társaságok 97,2 %-ánál a compliance eleget tett. A fennmaradó öt társaságból – a kérdőív indoklása részében rögzítettek alapján – egy társaságnál a compliance funkció kialakítása még folyamatban volt, kettőnél a megfelelést támogató funkció betöltetlen volt.

A gazdasági társaság első számú vezetője évente köteles értékelni a társaság belső kontrollrendszerét, amelynek előkészítése a Gbkr. 11. § (1) bekezdése alapján a megfelelésért felelős feladata.

Forrás: Gbkr. 11. § (1) bekezdés

A Gbkr., az Irányelv és a Kézikönyv adta keretekkel összhangban megjelenő, a megfelelést támogató szervezeti egységek által a 2024. évben ellátott **egyéb feladatok** voltak többek között:

- a felügyelőbizottsági üléseken való részvétel,
- a közérdekű adatigényléssel kapcsolatos feladatok ellátása, mint az adatigénylés teljesítése, válaszlevelek összeállítása és nyilvántartások vezetése,
- a bevezetett ISO 37001 irányítási rendszerek koordinálása (kiemelten az MVM csoport tagjainál),
- az ESG tv.³⁵-ben megfogalmazott elvárásoknak való megfelelés támogatása,
- a leltározás, a selejtezés, az üzleti tervezés vizsgálata, valamint
- a Magyar Compliance Társaság munkacsoportjaiban (mint pl.: csalás- és korrupcióellenes, állami vállalatok és versenyjogi munkacsoport) való részvétel.

6. A compliance tevékenység teljesítményének mérése

A társaságok mintegy negyede kialakította és működtette a compliance funkció teljesítményének mérését. Megállapítható, hogy a nagyobb árbevétellel és több munkavállalóval rendelkező társaságok esetében hangsúlyosabb volt a tevékenység visszamérése, amelynek támogatására többségében – a 17. ábra szerinti – indikátorok kerültek meghatározásra. A Gbkr. előírása ellenére a társaságok vezetőinek 74,4%-a a compliance funkció tekintetében nem gondoskodott annak teljesítményméréséről, ezen társaságoknál nem

A társaság tevékenységével szemben a Gbkr. előírása, hogy a működése és gazdálkodása során a tevékenységét gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsa végre. Ennek mérésére ki kell alakítania azokat a mutatószámokat (indikátorokat), amelyekkel külön-külön és egymással összefüggésben is mérni lehet a gazdaságosságot, a hatékonyságot és az eredményességet.

Forrás: Gbkr. 4. § (4) bekezdés, Kézikönyv

valósulhatott meg a compliance működése eredményességének és hatékonyságának értékelése, ezáltal a compliance tevékenység folyamatos nyomon követése.

A compliance funkció teljesítményét a kisvállalatok nem mérték, azonban a középvállalkozások mintegy 20,0%-a, a nagyvállalkozások egyharmada már kialakította a compliance funkció teljesítményének mérését. Tulajdonosi joggyakorló oldalról kiemelendő az MVM Csoport, az ÉKM, valamint a BVOP, akik irányítása alatti társaságok többsége kialakította és alkalmazta a compliance funkció teljesítményének visszamérését.

Az ÁSZ jó gyakorlatként értékelte, hogy a compliance tevékenység teljesítményének mérési szempontjai közé bekerült a feladatellátás mennyiségi értékelésén túl a társaság külső ellenőrzései eredményeinek – mint az elmarasztaló megállapítások, vagy a bírságok – alakulása, valamint a hatékonyság (például a bejelentések kivizsgálására fordított idő) **szempontja is.** A meghatározott indikátorokon túl hat társaságnál a visszamérés alapjául a

megfelelést támogató szervezeti egység által készített éves munkaterv és az annak teljesüléséről készült éves beszámoló szolgált.

17. ábra

Forrás: Kérdőív adatai alapján, ÁSZ saját szerkesztés

A compliance működtetéséhez kapcsolódó vezetői tapasztalatok:

Szervezeti és vezetői erőforrás

Az erőforráshiány, a széttagolt információáramlás, a folyamatos szervezeti átalakítások és a belső együttműködés hiánya miatt a compliance tevékenység sokszor csak – **bevételt nem termelő** – **adminisztratív teherként** jelent meg. Nem támogató funkcióként, olyan egységként tekintették, amely működésével hozzájárul a közpénzek átláthatóságának erősítéséhez, a szabályozott, szabályszerű, etikus és gazdaságos működéshez, az integritás elősegítéséhez és a vállalati reputáció támogatásához.

Az MVM csoportba tartozó négy társaság vezetője az újonnan kialakítandó compliance funkció minél zökkenőmentesebb kialakítása és hatékony működtetése egyik kulcs tényezőjeként **a vezető magas szintű elköteleződését** emelte ki. A vezetők támogatása, a szükséges döntések meghozatala és a feltárt hiányosságok gyors kezelése lehetővé tette, hogy a compliance rövid idő alatt a szervezeti működés szerves részévé váljon.

Szervezeti beágyazottság és kulturális integráció

A vezetők 26,0%-ának véleménye szerint az újonnan kialakított és működtetett compliance funkció **lassan épül(t) be a szervezeti kultúrába**. Hosszú idő volt, amíg a munkavállalók nem csak **egy plusz adminisztratív teherként**, **egy „belső nyomozó”-ként** tekintettek a funkcióra. Az elfogadtatáson túl időigényes volt az egyes folyamatok összehangolása, a folyamatosan változó, a társaságot érintő jogszabályi környezet lekövetése.

Egy vezető szerint a megfelelési kultúra társasági szintű átvételét a **szemlélet formáló oktatással sikeresen támogatták**. Egy másik vezető véleménye szerint a compliance kultúra beépítése a

szervezetbe **időigényes** folyamat, a munkavállalók szemléletformálása folyamatos képzést és ezáltal kommunikációt igényel.

Jogszabályi megfelelés és belső szabályozottság biztosítása

A jogszabályi megfelelés egy kiemelt feladat a compliance számára. 30 vezető **nehézségként** értékelte a folyamatosan **változó jogszabályi környezethez való gyors alkalmazkodást**, illetve a belső szabályzatok és folyamatok összehangolását.

A vezetők mintegy háromnegyedének kérdőívre adott válaszai alapján a compliance funkció **eredményei nehezen mérhetőek**, mivel a compliance egy a vállalati kultúrába beépítendő szemléletmód, amely jelentős erőforrást igényelve csak hosszabb távon valósítható meg.

A vezetők visszajelzései alapján a compliance funkció a társaságok mintegy 98,0%-ánál támogatta a szervezet működését. Véleményük szerint a compliance funkció működtetésével erősödött a szervezet kontrollrendszere és megalapozottabbá vált a vezetői döntések előkészítése. A compliance funkció működésének erősödésével párhuzamosan a vezetés egyre gyakrabban támaszkodott a megfelelést támogató szervezeti egység véleményére.

Melléklet: Az összegzés alapjául szolgáló kérdőív

1. számú kérdőív_Első számú vezető részére				
A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője által kialakított megfelelést támogató (compliance) tevékenység szervezetén belül betöltött szerepe/elfoglalt helye				
Sor-szám	A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője által			legördülő cella tartalma
	megválaszolendő kérdések	megadott válaszok	megjegyzések/szöveges válaszok	
1.	Kialakította-e a szervezeténél a megfelelést támogató (compliance) tevékenységet?		Nem válasz esetén kérem indokolja!	Igen/Nem
1a	Ha az 1. kérdésre "Igen" a válasz, akkor milyen formában látta el a megfelelést támogató (compliance) funkciót?			compliance szervezeti egység/ megfelelési tanácsadó/ megbízási jogviszony
2.	Szervezetileg kihez tartozik a kialakított megfelelést támogató (compliance) tevékenység?		Egyéb válasz esetén kérem nevesíteni a szervezeti egységet!	első számú vezető/ felügyelőbizottság/ jogi igazgató/ gazdasági igazgató/ egyéb
3.	Mikor került kialakításra a megfelelést támogató (compliance) tevékenység? (dátum)			 Év Hó ... Nap
4.	Hány fővel biztosította a megfelelést támogató (compliance) tevékenység működtetését?		Amennyiben 1 fővel biztosította, kérem indokolja!	fő
5.	Mekkora volt a megfelelést támogató (compliance) tevékenység 2024. évi működtetésének pénzügyi vonzata?		(a bruttó járulékokkal, adókkal növelt összeg)	- 5 M Ft/ 5 M Ft - 10 M Ft/ 10 M Ft - 15 M Ft/ 15 M Ft -
6.	Kinek tartozott jelentéstételi kötelezettséggel a megfelelést támogató (compliance) egység vezetője/a megfelelési tanácsadó?		Egyéb válasz esetén kérem nevesíteni a szervezeti egységet!	Felügyelőbizottság/ Első számú vezető/ egyéb
7.	A megfelelést támogató szervezeti egység vezetője/a megfelelési tanácsadó rendelkezett-e a jogszabályban előírt felsőfokú jogi vagy gazdasági végzettséggel és legalább két éves szakmai gyakorlattal?			Igen/Nem
8.	A kijelölést megelőzően meggyőződött-e arról, hogy a megfelelést támogató szervezeti egység vezetője/ a megfelelési tanácsadó büntetlen előéletű volt-e?			Igen/Nem
9.	A megfelelést támogató szervezeti egység vezetője/ a megfelelési tanácsadó és a gazdasági társaság belső ellenőre személye a 2024. évben eltért egymástól?			Igen/Nem
10.	Compliance szabályzat/ belső szabályzat rögzítette-e a megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó feladatait, funkcióit?		Amennyiben a megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó feladatait, funkcióit valamely belső szabályzat részeként rögzítették, kérem nevesíteni a szabályzatot!	Igen/Nem
11.	A megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó 2024. évre vonatkozóan készített-e éves munkatervet?			Igen/Nem
12.	Volt-e a 2024. évi munkatervében végre nem hajtott feladat?		Amennyiben a válasz "Igen", kérem jelölje meg a feladatot és indokolja a végrehajtás elmaradását!	Igen/Nem
13.	A megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó a 2024. évben milyen feladatokat látott el ? (Kérem jelölje 13_1-től 13_24-ig)			
13_1.	a megfelelési hiányosságok feltárása érdekében tett intézkedésekről nyilvántartás vezetése			Igen/Nem
13_2.	a nyilvántartás alapján a hiányosságok kezelésére tett intézkedések nyomon követése			Igen/Nem
13_3.	a külső és belső ellenőrzések javaslataira tett intézkedések nyomon követése			Igen/Nem
13_4.	compliance képzések/ tréningek szervezése			Igen/Nem
13_5.	megfelelési szemlélet erősítését támogató képzési anyag összeállítása			Igen/Nem
13_6.	a kontrollkörnyezet kialakításának és az integrált kockázatkezelésnek a koordinálása			Igen/Nem
13_7.	a szervezeti integrált kockázatkezelésben való részvétel			Igen/Nem
13_8.	megfelelési kockázatok felmérése, kezelése			Igen/Nem
13_9.	a belső visszaélés-bejelentési rendszer működtetésével kapcsolatos feladatok ellátása			Igen/Nem

Sor-szám	A köztulajdonban álló gazdasági társaság első számú vezetője által			legördülő cella tartalma
	megválaszolandó kérdések	megadott válaszok	megjegyzések/szöveges válaszok	
13_10.	integritást sértő, korrupciós és visszaélés gyanús eseményekre vagy kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadása			Igen/Nem
13_11.	a szervezeti integritást sértő események kezelésében való részvétel			Igen/Nem
13_12.	tanácsadó tevékenység – az első számú vezető, munkavállaló támogatása a tevékenységére és működésére vonatkozó jogszabályi megfelelés tekintetében			Igen/Nem
13_13.	belső ellenőrrrel való együttműködés			Igen/Nem
13_14.	az összeférhetetlenségi kérdések, érdekkonfliktusok vizsgálata			Igen/Nem
13_15.	az adatvédelemmel összefüggő kérdések vizsgálata			Igen/Nem
13_16.	a kiszervezett tevékenységek megfelelésének vizsgálata			Igen/Nem
13_17.	a belső kontrollrendszer működéséről szóló vezetői nyilatkozat előkészítésében való részvétel			Igen/Nem
13_18.	külső, ellenőrzési, felügyeleti tevékenységet végző szervezetekkel való együttműködés, kapcsolattartás			Igen/Nem
13_19.	a gyanús események, jogsértések, releváns ügyletek adatbázisának létrehozása			Igen/Nem
13_20.	üzleti partnerek integritási/etikai/compliance átvilágítása			Igen/Nem
13_21.	panaszkezelő rendszer működtetése			Igen/Nem
13_22.	etikai kódex-el kapcsolatok feladatok ellátása			Igen/Nem
13_23.	a belső szabályzatok véleményezése, a jogszabályoknak való megfelelés biztosítása			Igen/Nem
13_24.	egyéb		"Egyéb" feladat esetén kérjük itt felsorolni!	Igen/Nem
14.	A megfelelést támogató szervezeti egység vezetője/megfelelési tanácsadó elkészítette-e a 2024. évre vonatkozó éves jelentését?			Igen/Nem
15.	Milyen elvárást fogalmazott meg a kialakított compliance-szel szemben? Milyen szervezeti hatást/eredményt várt tőle?			(szöveges válasz)
16.	Szervezeti szinten mérte-e a megfelelést támogató szervezeti egység/megfelelési tanácsadó által végzett feladatok eredményét/hatását?		Kérem mutassa be a mérés számszerű eredményeit, a mutatószámokat!	Igen/Nem
17.	Véleménye szerint a megfelelést támogató (compliance) tevékenység kialakítása támogatta-e a szervezet működését?		Kérem mutassa be, hogyan, milyen jó gyakorlatokkal támogatta a szervezet működését!	Igen/Nem és (szöveges válasz)
18.	Mutassa be a megfelelést támogató (compliance) tevékenység kialakítása és működése nehézségeit!			(szöveges válasz)

Hivatkozások

- ¹ compliance a jogszabályoknak, belső szabályzatoknak, erkölcsi, etikai, társadalmi normáknak való megfelelés
- ² Taktv. a köztulajdonban álló gazdasági társaságok takarékosabb működéséről szóló 2009. évi CXXII. törvény
- ³ Gbkr. 339/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszeréről hatályos: 2020. január 1-től, alkalmazandó: 2021. január 1-től
- ⁴ compliance funkció megfelelést támogató (compliance) funkció
- ⁵ ÁSZ Állami Számvevőszék
- ⁶ társaságok vezetői a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére kötelezett állami többségi tulajdonú gazdasági társaságok első számú vezetői
- ⁷ társaság a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére kötelezett állami többségi tulajdonú gazdasági társaságok
- ⁸ megfelelési tanácsadó a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerének részeként működő, a jogszabályi és belső szabályzati megfelelés elősegítéséért felelős személy. (Gbkr. 9. § (1) bekezdés)
- ⁹ osztott munkakör olyan foglalkoztatási forma, amikor egy munkavállaló több munkakört lát el egyszerre, jelen esetben a megfelelési tanácsadó feladatai ellátása mellett jogi, adatvédelmi és egyéb gazdasági feladatokat látott el
- ¹⁰ Áht. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- ¹¹ Bkr. a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet
- ¹² 50/2013. (II.25.) Korm. rendelet az államigazgatási szervek integritásirányítási rendszeréről és az érdekérvényesítők fogadásának rendjéről szóló 50/2013. (II. 25.) Korm. rendelet
- ¹³ Irányelv a köztulajdonban álló gazdasági társaságok részére a belső kontrollrendszer kialakításához és működtetéséhez (2020. december)
- ¹⁴ 2004. évi XXXIV. tv. a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény
- ¹⁵ kiemelt tulajdonosi joggyakorlók/vállalatcsoportok az elemzés ebbe a csoportba sorolta a következő vállalatcsoportokat, tulajdonosi joggyakorlókat: MVM Csoport, AM, Nemzeti Vízművek, ÉKM, N7 Holding Zrt., BVOP, KIM, MNV Zrt.
- ¹⁶ MNB Magyar Nemzeti Bank
- ¹⁷ BM Belügyminisztérium
- ¹⁸ KKM Külgazdasági és Külügyminisztérium
- ¹⁹ DMÜ Zrt. Digitális Magyarország Ügynökség Zrt.
- ²⁰ HM Honvédelmi Minisztérium
- ²¹ NGM Nemzetgazdasági Minisztérium
- ²² OKFŐ Országos Kórházi Főigazgatóság
- ²³ HUN-REN HUN-REN Központ
- ²⁴ ÁSZ tv. az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény
- ²⁵ N7 Zrt. N7 Holding Zrt.
- ²⁶ BVOP Büntetés-Végrehajtás Országos Parancsnoksága
- ²⁷ AM Agrárminisztérium
- ²⁸ Nemzeti Vízművek Nemzeti Vízművek Zrt.
- ²⁹ MVM Csoport MVM Energetika Zártkörűen Működő Részvénytársaság
- ³⁰ ÉKM Építési és Közlekedési Minisztérium
- ³¹ Kézikönyv a köztulajdonban álló gazdasági társaságok részére a belső kontrollrendszer kialakításához és működtetéséhez (2021. február)
- ³² MNB Magyar Nemzeti Bank
- ³³ ISO 37100 antikorrupciós irányítási rendszer
- ³⁴ Panasztörvény a panaszokról, a közérdekű bejelentésekről, valamint a visszaélések bejelentésével összefüggő szabályokról szóló 2023. évi XXV. törvény
- ³⁵ ESG tv. 2023. évi CVIII. törvény a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzését szolgáló környezettudatos, társadalmi és szociális szempontokat is figyelembe vevő, vállalati társadalmi felelősségvállalás szabályairól és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Csere János u. 10. | 1364 Budapest 4., Pf. 54
www.asz.hu | szamvevoszek@asz.hu
telefon: +36 1 484 9100